

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967.

26 JANUARI 1967.

WETSONTWERP

houdende afschaffing van de vrijstellingen van de bekwaamheidsakte tot het houden van een openbare bibliotheek.

VERSLAG

NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE NATIONALE OPVOEDING
EN DE CULTUUR (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER CLAES.

DAMES EN HEREN,

Als inleiding tot de beraadslaging geeft de Minister van de Nederlandse Cultuur een beknopte uiteenzetting over het doel van het wetsontwerp, en verwijst dienaangaande naar de Memorie van Toelichting.

Een lid vraagt zich af waarom de Regering het advies van de Raad van State niet heeft ingewonnen. Sinds zes- en veertig jaar wacht men op een nieuwe wetgeving betreffende de bibliotheken. Is deze kwestie ineens zo dringend geworden dat een uitstel van een paar weken onmogelijk is geworden?

De heer Minister ziet er geen bezwaar in dat dit advies nu nog zou aangevraagd worden, doch wijst erop dat er zo er te lang gewacht werd, er des te meer reden is tot spoed.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: Mevr. Craeybeckx-Orl.

A. — Leden: de heren Berghmans, Blanckaert, Califice, Mevr. Craeybeckx-Orl., de heren Donse, Eneman, Otte, Parisi, Verroken. — Collard (L.), Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Grégoire, Hurez, Lacroix, Lauwereins, Vanthilt, Vercauteren. — Claes, Defraigne, Delforge, Gustin, Sprockeels. — Coppieters.

B. — Plaatsvervangers: de heer Devillers, Mej. Devos, de heren Henckens, Verhenne, Mevr. Verlact-Gevaert, — de heren Harmegnies, Lamers, Mathys, Van Hoorick, — Cantillon, Cornet, Hubaux. — Van der Elst.

Zie:

328 (1966-1967):

- N° 1: Wetsontwerp.
- N° 2: Amendement.

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967.

26 JANVIER 1967.

PROJET DE LOI

supprimant les dispenses du certificat d'aptitude à tenir une bibliothèque publique.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'EDUCATION NATIONALE
ET DE LA CULTURE (1),
PAR M. CLAES.

MESDAMES, MESSIEURS,

En guise d'introduction au débat, le Ministre de la Culture néerlandaise expose brièvement la portée du projet de loi et renvoie à ce sujet à l'Exposé des motifs.

Un membre se demande pour quel motif le Gouvernement n'a pas eu recours à l'avis du Conseil d'Etat. Depuis quarante-six ans, on est dans l'attente d'une législation nouvelle concernant le régime des bibliothèques. Cette question est-elle subitement devenue d'une urgence telle qu'il soit impossible de s'accorder un délai de quelques semaines?

Le Ministre ne voit aucun inconvénient à ce que cet avis soit encore actuellement demandé, mais il estime que l'affaire ne peut plus être traitée en longueur vu que ladite législation est attendue depuis tellement longtemps.

(1) Composition de la Commission:

Président: Mme Craeybeckx-Orl.

A. — Membres: MM. Berghmans, Blanckaert, Califice, Mme Craeybeckx-Orl., MM. Donse, Eneman, Otte, Parisi, Verroken. — Collard (L.), Mme Groesser-Schroyens, MM. Grégoire, Hurez, Lacroix, Lauwereins, Vanthilt, Vercauteren. — Claes, Defraigne, Delforge, Gustin, Sprockeels. — Coppieters.

B. — Suppléants: M. Devillers, Mme Devos, MM. Henckens, Verhenne, Mme Verlact-Gevaert. — MM. Harmegnies, Lamers, Mathys, Van Hoorick, — Cantillon, Cornet, Hubaux. — Van der Elst.

Voir:

328 (1966-1967):

- N° 1: Projet de loi.
- N° 2: Amendement.

Een lid, auteur van een amendement (zie *Stuk* n° 328/2) verklaart dat dit amendement noodzakelijk is voor het Duitse taalgebied, omdat vergeten werd een cursus in de Duitse taal te organiseren. Derhalve vraagt hij dat, wat dit gebied betreft, de huidige regeling voor een periode van ten hoogste drie jaar zou worden verlengd.

De Minister heeft geen enkel bezwaar tegen dit amendement.

Een ander lid vraagt zich af of dit amendement wel nodig is. Kan men artikel 1 niet interpreteren in die zin dat de afschaffing van de huidige wetgeving niet geldt voor het Duitse taalgebied?

De Minister antwoordt dat het amendement wel noodzakelijk is.

Een lid stelt vast dat er twee verschillende soorten bibliotheken zijn: de vrije bibliotheken en die welke tot de openbare sector behoren.

In de vrije sector is het niet noodzakelijk een beroep te doen op kandidaten, terwijl in de openbare sector dit wel moet. Dit verengt de mogelijkheden van de openbare sector in vergelijking met deze van de private sector. In deze laatste zou dus ook een beroep op gediplomeerde kandidaten verplicht moeten gemaakt worden.

Een lid vraagt wanneer de examens plaats hebben. Eén keer per jaar of twee keer per jaar? Zo dit slechts eenmaal per jaar is, is de termijn voorzien door artikel 1, *in fine*, te kort vermits de niet gediplomeerde kandidaat niet over de nodige tijd zal beschikken om het examen voor te bereiden, indien dit kort na zijn aanstelling plaats heeft.

Ingevolge deze opmerking stelt de voorzitter voor de termijn van één jaar te brengen op twee jaar.

Een lid vraagt wat er zou gebeuren als een gemeente in haar oproepingsvoorwaarden de noodzakelijkheid gediplomeerd te zijn niet voorzien heeft en als de provincie deze handelwijze goedkeurt. Hij vraagt zich af of er geen contact moet opgenomen worden met het Ministerie van Binnenlandse Zaken om dit te beletten.

De Minister wijst erop dat de wet toch in het *Belgisch Staatsblad* verschijnt en dat bovendien een omzendbrief naar de gemeenten zal worden gezonden. Bovendien kan men, indien er onregelmatigheden worden vastgesteld, steeds bij de Raad van State beroep aantekenen.

Een lid vestigt er de aandacht op dat, zo de periode van tijdelijke vrijstelling tot twee jaar wordt verlengd, men dan tot de wetgeving van 1921 terugkeert. Het lid stelt voor toch ten minste een peil van diploma's te bepalen waarover de tijdelijk vrijgestelde kandidaten moeten beschikken.

De Minister antwoordt dat het een overgangswet betreft. Hij hoopt dat het nog in 1967 mogelijk zal zijn een wetsontwerp in te dienen tot restructuratie van het bibliotheekwezen. Trouwens in de wet van 1921 werd vrijstelling van rechtswege verkregen wat niet meer het geval is. Het voorstel een diploma te eisen is echter logisch en daarom zou artikel 1 kunnen aangevuld worden met de volgende bepaling: «...vrijstelling van het bekwaamheidsgetuigschrift wordt verleend alleen aan kandidaten die houder zijn van een getuigschrift van minstens secundair onderwijs».

Een ander lid gaat verder en pleit voor een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs.

L'auteur d'un amendement (voir *Doc.* n° 328/2) déclare que celui-ci est indispensable pour la région de langue allemande parce qu'il a été omis d'organiser un cours en langue allemande. Il demande dès lors que la réglementation actuelle, en ce qui concerne ladite région, soit prorogée pour une durée de trois ans au maximum.

Le Ministre ne voit aucun inconvénient à ce que cet amendement soit adopté.

Un autre membre s'interroge sur la nécessité de cet amendement. Ne peut-on interpréter l'article 1er en ce sens que l'abrogation de la législation actuelle ne vaut pas pour la région de langue allemande?

Le Ministre répond que l'amendement est réellement nécessaire.

Un membre constate l'existence de deux catégories de bibliothèques: les bibliothèques libres et celles qui relèvent du secteur public.

Dans le secteur libre, l'appel aux candidats n'est pas indispensable, dans le secteur public il est obligatoire. Cette obligation restreint les possibilités du secteur public par rapport à celles du secteur privé. L'appel aux candidats diplômés devrait donc également être rendu obligatoire dans ce dernier secteur.

Un membre demande quand auront lieu les examens. Seront-ils organisés une fois ou deux fois l'an? S'ils n'ont lieu qu'une fois l'an, le délai prévu *in fine* de l'article 1er est trop court, puisque le candidat non diplômé ne disposera pas du temps nécessaire à la préparation de l'examen, si celui-ci a lieu peu de temps après sa nomination.

À la suite de cette observation, le président propose de porter le délai de un à deux ans.

Un membre demande ce qu'il adviendrait dans l'hypothèse où une commune n'aurait pas prévu, parmi les conditions de son appel, celle d'être diplômé et si la province approuvait cette façon de procéder. Il se demande s'il ne conviendrait pas de prendre contact avec le Ministère de l'Intérieur en vue d'éviter cela.

Le Ministre met l'accent sur le fait de la publication, en tout état de cause, de la loi au *Moniteur belge* et celui, en outre, de l'envoi d'une circulaire adressée aux communes. Un recours au Conseil d'Etat reste d'ailleurs toujours possible au cas où des irrégularités sont constatées.

Un membre signale que le fait de porter à deux ans la période de dispense temporaire signifie un retour à la loi de 1921. Le membre propose de fixer au moins le niveau des diplômes dont devraient disposer les bénéficiaires d'une dispense temporaire.

Le Ministre répond qu'il s'agit d'une loi transitoire. Il espère qu'il sera encore possible de déposer, en 1967, un projet de loi tendant à une restructuration des bibliothèques. La loi de 1921 accordait d'ailleurs une dispense d'office, ce qui n'est plus le cas actuellement. La proposition d'exiger un diplôme est cependant logique et il serait dès lors possible de compléter l'article premier par la disposition suivante: «... peuvent uniquement être dispensés du certificat d'aptitude, les candidats qui sont porteurs d'un certificat d'études secondaires au moins».

Un autre membre renchérit et plaide pour un certificat d'études secondaires du degré supérieur.

Bespreking van de artikelen.

Eerste artikel.

Dit artikel moet worden aangevuld en verbeterd als volgt :

« ... voor ten hoogste twee jaar. Deze vrijstelling kan alleen verleend worden aan kandidaten die houder zijn van een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs.

» Voor de bibliotheken van het Duitse taalgebied wordt vrijstelling verleend door de Ministers van de Nederlandse en van de Franse Cultuur in gemeen overleg handelende, voor een periode van ten hoogste drie jaar, onverminderd het bepaalde in het hiernavolgende artikel 2 ».

Het aldus gewijzigde artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2.

Volgens een lid dient de volgende zin te worden geschrapt :

« Bij wijze van overgangsmaatregel en tot eerbiediging van de verkregen rechten. »

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 3.

Een lid stelt voor de redactie van dit artikel te wijzigen (zie hierna de aangenomen tekst).

Een ander lid vraagt waarom in artikel 3 aan de Minister de verplichting wordt opgelegd een lijst op te stellen. Het lid vreest conflicten wanneer ondermeer iemand op deze lijsten vergeten wordt.

De Minister antwoordt dat het juist dank zij een dergelijke lijst wellicht mogelijk zal zijn om in de toekomst moeilijkheden te vermijden. De lijst zal trouwens openbaar worden gemaakt.

Een lid vraagt zich af of artikel 2 eveneens van toepassing is op het Duitse taalgebied. Hierop werd bevestigend geantwoord.

Het door de Commissie gewijzigde artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

Het gehele wetsontwerp zoals het hierna volgt, wordt eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

A. CLAES.

De Voorzitter,

G. CRAEYBECKX-ORIJ.

Examen des articles.

Article premier.

Cet article doit être complété et amendé comme suit :

« ... pour deux ans au plus. Cette dispense peut être accordée uniquement aux candidats qui sont porteurs d'un certificat d'études secondaires du degré supérieur.

» Pour les bibliothèques de la région de langue allemande, dispense est accordée par les Ministres de la Culture française et néerlandaise agissant conjointement, pour une période de trois ans au plus, sans préjudice de ce qui est prévu à l'article 2 ci-dessous ».

L'article 1er ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Art. 2.

Il convient, estime un membre, de supprimer la phrase :

« A titre transitoire et pour assurer le respect des droits acquis. »

L'article ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Art. 3.

Un membre propose d'amender comme suit la rédaction de cet article (voir le texte adopté ci-après).

Un autre membre demande pour quel motif l'article 3 impose au Ministre l'obligation d'établir une liste. Le membre appréhende la naissance de conflits, notamment au cas où ces listes omettraient quelqu'un.

Le Ministre répond que, grâce à une telle liste, il sera sans doute possible d'éviter des difficultés à l'avenir. La liste sera d'ailleurs rendue publique.

Un membre demande si l'article 2 est également applicable à la région de langue allemande. La réponse est affirmative.

L'article 3, modifié par la Commission, est adopté à l'unanimité.

L'ensemble du projet de loi tel qu'il figure ci-après, est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

A. CLAES.

Le Président,

G. CRAEYBECKX-ORIJ.

TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Eerste artikel.

Artikel 6, littera g, van de wet van 17 oktober 1921 wordt vervangen door volgende bepaling: « Bestuurd zijn door een bibliothecaris van Belgische nationaliteit, zonder onderscheid van geslacht, die in het bezit is van een bekwaamheidsgetuigschrift. Op verzoek van de belanghebbende instelling, kunnen de Minister van de Nederlandse Cultuur en de Minister van de Franse Cultuur, respectievelijk voor de Nederlandse en de Franse sector der openbare bibliotheken, vrijstelling verlenen van het bekwaamheidsgetuigschrift voor ten hoogste twee jaar ».

Deze vrijstelling kan alleen verleend worden aan kandidaten die houder zijn van een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs.

Voor de bibliotheken van het Duitse taalgebied wordt vrijstelling verleend door de Ministers van de Nederlandse en van de Franse Cultuur in gemeen overleg handelende, voor een periode van ten hoogste drie jaar, onverminderd het bepaalde in het hierna volgende artikel 2.

Art. 2.

De tot heden verleende vrijstellingen blijven van kracht, voor zover de begunstigen in functie blijven in de openbare bibliotheken waar zij dienst doen op 31 december die volgt op het van kracht worden van deze wet.

Art. 3.

De Minister van de Nederlandse Cultuur en de Minister van de Franse Cultuur zullen respectievelijk voor de Nederlandse en Franse sector der openbare bibliotheken een lijst opstellen der bij toepassing van de in artikel 2 gehandhaafde vrijstellingen.

TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Article premier.

L'article 6, littera g, de la loi du 17 octobre 1921 est remplacé par la disposition suivante: « Être gérée par un bibliothécaire de nationalité belge, sans distinction de sexe, porteur du certificat d'aptitude. Le Ministre de la Culture française et le Ministre de la Culture néerlandaise, respectivement pour le secteur français et pour le secteur néerlandais des bibliothèques publiques, peuvent, à la demande de l'établissement intéressé, accorder dispense de ce certificat pour deux ans au plus ».

Cette dispense peut être accordée aux seuls candidats porteurs d'un certificat de l'enseignement secondaire du degré supérieur.

Pour les bibliothèques de la région de langue allemande, dispense est accordée par les Ministres de la Culture française et néerlandaise agissant conjointement, pour une période de trois ans au plus, sans préjudice de ce qui est prévu à l'article 2 ci-dessous.

Art. 2.

Les dispenses accordées jusqu'à présent restent valables pour autant que leurs bénéficiaires demeurent en fonction dans la bibliothèque publique où ils sont en service le 31 décembre qui suit l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 3.

Le Ministre de la Culture française et le Ministre de la Culture néerlandaise établiront respectivement pour le secteur français et pour le secteur néerlandais des bibliothèques publiques une liste des dispenses qui sont maintenues en application de l'article 2.